

## ÖZ

**“Aalı Tokombayev’in “Ezginin Sırrı” ve “Yaralı Yürek” adlı hikâyelerinin Türkiye Türkçesine aktarılması ve bu hikâyelerde “Çocuk” konusunun incelenmesi.**

Mustafa OCAKBEĞİ

Yüksek Lisans, Turkoloji

Danışmanlar:

Prof. Dr. Layli ÜKÜBAYEVA

Yrd. Doç. Dr. Göksel ÖZTÜRK

Ekim 2007, 171 sahife

Bir devrin insanlarını tam olarak anlayabilmek için o insanların hangi sosyal çevrede ve ne tür bir psikolojik atmosferde yetiştiğini bilmek gerekmektedir.

Biz de bu hakikatten yola çıkarak Sovyet Kırgız Edebiyatı’nın en önemli yazarlarından birisi olan Aalı Tokombayev’in “Ezginin Sırrı” ve “Yaralı Yürek” adlı iki önemli eserini Türkiye Türkçesine aktardık ve bu eserlerde “Çocuk” konusunu inceledik. Bu çalışmayla o dönemin çocukları, günümüzün aydınları olan insanların yetiştiği sosyal ve edebi atmosferi yansıtmaya çalıştık. Bu sayede o dönem insanlarını değerlendirirken daha gerçekçi ve daha geniş bir bakış açısı ortaya koymaya çalıştık.

“Ezginin Sırrı” adlı hikâyeye daha çok folklorik devri yansıtmakta ve hüznü bir aşk hikâyesini konu almaktadır. “Yaralı Yürek” ise; 1916-1917 yıllarında Kırgız halkının Çin’e kaçışını ve 1917 Rus ihtilali sonrasında sosyal hayattaki değişimleri konu almaktadır. “Yaralı Yürek” yazarın bu dönemde yaşadıklarını kaleme alması yönüyle tarihi gerçekliği olan bir eserdir.

## ӨЗӨК

**«Аалы Токомбаевдин «Күүнүн сыры», «Жараланган жүрөк» аттуу ангемелеринин түрк тилине которулушу жана бул ангемелердеги «бала» темасынын анализи.**

Мустафа ОЖАКБЕГИ

магистрант, тюркология

илимий жетекчилер:

Проф.др. Лайли Үкүбаева

ф.и.к. доцент Гөксел Өзтүрк

июнь 2007, 171 бет

Бир доордун адамдары толук түшүнүккө ээ болуу үчүн ал адамдардын кандай коомдук чөйрөдө жана кайсыл психологиялык атмосферада жетилгендерин билүү керек.

Биз да жолубузду бул чындыккан баштап, Советтик Кыргыз адабиятынын эң белгилүү жазуучуларынын бири болгон Аалы Токомбаевдин "Күүнүн сыры" жана "Жараланган жүрөк" аттуу эки маанилүү чыгармаларын түрк тилине которуп, бул чыгармалардагы "Бала" темасынын анализин жасадык. Анализибизде ошол доордун балдары, азыркынын белгилүү адамдары интеллигент инсандардын жашап өткөн адабий атмосфераны чагылдырганга аракет кылдык.

"Күүнүн сыры" аттуу ангемедө фольклордук доор басымдуулук кылат жана кейиштүү сүйүү окуясы баяндалат. "Жараланган жүрөк" ангемеси болсо 1916-17-жылдарда Кыргыз калкынын Кытайга болгон Үркүнү жана 1917деги Орус Революциясынан кийинки коомдук жашоодогу жаңылыктарды баяндайт. "Жараланган жүрөк" ангемеси тарыхый реалдуулукту, чындыкты камтыйт анткени жазуучу бул доордо жашап, чыгармадагыларды башынан өткөргөн.

## ABSTRACT

**The theme of a “child” in “The Mystery of Kyrgyz National Music”, “Broken Heart” by Aaly Tokombaev.**

Mustafa OJAKBEGI

Magistrate, Turkology

Consultants:

Prof. Dr. Layli UKUBAYEVA

Prof. Assist. Dr. Goksel OZTURK

October 2007, 171 Pages

To fully understand the present people, it is needed to know the social and psychological sphere they grew up in.

Focusing on this fact, we tried to introduce to Turkey two famous stories by Aali Tokombayev, the writer of Kyrgyz Soviet Republic, and to reflect the atmosphere which experienced the children, who are the light of our day we live, of that time. According to this fact, we tried to make a better perspective and to be more realistic about the people of that time while elucidating them.

In the story of “The Mystery of Kyrgyz National Music”, it reflects the folk time and the topic of this is the sad love story. In “Broken Heart”, between 1916 and 1917, it is told about fleeing of Kyrgyz people to China and writer of this story, jetting down the experience, is a story of historic truth.

## **АННОТАЦИЯ**

### **Тема «ребёнка» в произведениях Аалы Токомбаева « Тайна мелодии» и «разбитое сердце»**

Мустафа Оджакбеги

Магистр Тюркология

Консультанты:

Проф.док. Лайли Укубаева.

Асист. Проф. Док. Гоксель Озтурк

Июнь 2007, 171 страниц

Чтобы глубоко и полно понять людей нашего времени, необходимо узнать их социологическую и психологическую сферу, где они выросли.

Основываясь на этом факте, мы попытались ввести эти две важные рассказы советского писателя Аалы Токомбаева, и попытались ещё отразить атмосферу, которую испытали на себе дети. С помощью чего мы постарались объяснить людей того времени более правдиво и образывая обширный взгляд о них.

В рассказе «Тайна Кыргызской национальной музыки» отражается время фольклора и темой является печальной историей любви. А в рассказе «Разбитое сердце», между 1916-1917 годами, рассказывается о кыргызских людей бежавшие в Китай, а писатель, рассказывая, описывая свой пережитый опыт, делает этот рассказ исторически правдивый.